

T.a.v. woordvoerders VWS en LNV van de Tweede Kamer

Betreft: **alarmering door maatschappelijke organisaties en wetenschappers tegen EC-voorstellen Food and Feed Safety Omnibus om het beoordelingskader van bestrijdingsmiddelen te verslechteren**

Geachte woordvoerders VWS en LNV,

Graag vragen wij, een coalitie van 50+ maatschappelijke organisaties op het gebied van gezondheid, natuur en milieu - in aanvulling op de eerder gestuurde brandbrief - uw dringende aandacht voor het volgende:

Vandaag heeft de Europese Commissie in het College van Eurocommissarissen ingestemd met het 'food and feed simplification package'. Uit de eerste review blijkt dat de periodieke toetsing van een aanzienlijk deel van de actieve stoffen in bestrijdingsmiddelen wordt vervangen door toelating voor onbepaalde tijd. Nationale instanties zoals het Ctgb worden beperkt de laatste stand van de wetenschap te betrekken bij de beoordeling van middelen. Daarnaast wordt de termijn voor het uitfasen van verboden middelen verruimd van 18 naar 36 maanden. Tot slot wordt het weer mogelijk om vanuit de lucht met bepaalde typen drones te spuiten. Dit is problematisch omdat de sproeiveel waarschijnlijk leidt tot grotere mate van verspreiding van bestrijdingsmiddelen.

Onafhankelijke wetenschap heeft in veel gevallen gezorgd voor het opsporen van negatieve schadelijke effecten van bestrijdingsmiddelen waarna deze van de markt zijn gehaald. Deze wetenschap wordt door dit voorstel grotendeels buitenspel gezet.

Uit steeds meer wetenschappelijk onderzoek blijkt dat er in toenemende mate een verband is tussen bestrijdingsmiddelen en neurologische aandoeningen zoals de ziekte van Parkinson, dementie, ALS en meerdere vormen van kanker. Bestrijdingsmiddelen hebben ook een aanzienlijk negatief effect op de biodiversiteit in het water en op het land. Deze voorstellen komen ook niet overeen met het belang dat de Europese Commissie zelf hecht aan kennisgedreven beleid, zoals blijkt uit het opgerichte Joint Research Centre en platforms zoals Knowledge4Policy.

Voorstellen zeer schadelijk én haaks op standpunt Tweede Kamer en kabinet

Wij maken ons ernstige zorgen over de ingrijpende verslechtering van het huidige, reeds gebrekkige beoordelingssysteem voor bestrijdingsmiddelen waar de Europese Commissie deze week een besluit over zal nemen. Deze zogenaamde 'vereenvoudiging' van de bestaande regulering bevat een aantal zeer onwenselijke voorstellen waardoor de bescherming van mens en milieu afneemt. Dit terwijl juist een betere bescherming noodzakelijk is. De Tweede Kamer nam in 2022 dan ook de motie Beckerman c.s. aan waarin juist werd opgeroepen om het toetsingskader van de EFSA te verbeteren en aan te scherpen op basis van de laatste stand van de wetenschap. De voorstellen van de Commissie staan dan haaks op het standpunt van de Kamer en de toezegging daarop van het Nederlandse kabinet.

Het huidige niveau van bescherming tegen bestrijdingsmiddelen moet daarom worden verbeterd en aangescherpt in plaats van te worden ontmanteld.

Oproep

Wij dringen er met respect en klem op aan dat de Tweede Kamer zich verzet tegen de poging van de Europese Commissie om het niveau van bescherming van de gezondheid van boeren, werkenden, burgers en het milieu te verlagen en daarmee te verslechteren. Dat betekent dat we u vragen om (samen met andere lidstaten) te pleiten voor behoud van de periodieke toetsing en het betrekken van de laatste stand van de wetenschap. Daarnaast pleiten we voor het verkorten van de gebruikstermijn van de verboden middelen, geen uitzonderingen te maken voor gebruik van verboden middelen. Biologische middelen behoren alleen van natuurlijke oorsprong te zijn en sproeien vanuit de lucht is geen verbetering. En om daarnaast in te zetten op een verstandige en zorgvuldige verbetering van alternatieven zoals de toelating van biologische bestrijdingsmiddelen.

Tot slot: na het besluit door de Europese Commissie zullen lidstaten en het Europees Parlement overgaan tot besluitvorming. Dit zal naar verwachting begin 2026 plaatsvinden en een kort tijdsbestek in beslag nemen. Dat is zeer waarschijnlijk eerder dan het Commissiedebat Gewasbeschermingsmiddelen dat op 12 februari 2026 in uw Kamer zal plaatsvinden. Het is daarom van groot belang dat u en het kabinet zich – na definitieve publicatie van de voorstellen – tijdig uitspreken tegen deze voorstellen.

We vragen u om te pleiten tegen de verslechtering van de beoordeling van bestrijdingsmiddelen en voor het stimuleren van biologische en andere manieren van natuurinclusieve landbouw. Concreet hopen wij dat u de motie Podt en Bromet ‘over bij de Europese Commissie pleiten tegen de voorgenomen verzwakking van de toetsing van bestrijdingsmiddelen’ wilt steunen.

Met hartelijke groet,

Jan Lantink, voorzitter Parkinson Alliantie Nederland¹

Marjolein Demmers, directeur Natuur & Milieu

Dick Koerselman, FNV voorzitter ad interim

Prof. dr. Bas Bloem, hoogleraar neurologie Radboud Universiteit Nijmegen

Prof. dr. Martina Vijver, hoogleraar Ecotoxicologie, Universiteit Leiden

Prof. dr. Geert de Snoo, hoogleraar Milieubiologie, Universiteit Leiden

Prof. dr. Nico van den Brink, hoogleraar Toxicology, Wageningen Universiteit

Prof. dr. Paul van den Brink, hoogleraar Chemische Stress Ecologie, Wageningen Universiteit

Mede namens:

Pieter Litjens, voorzitter Vereniging van Waterbedrijven in Nederland (VEWIN)

Pim van der Feltz, algemeen directeur vereniging Natuurmonumenten

Marjan Minnesma, directeur Urgenda

Hank Bartelink, directeur LandschappenNL

Carla Dik-Faber, Groene Kerken

Hilde Anna de Vries, Greenpeace Nederland

¹ bestaande uit Parkinson Vereniging, ParkinsonNederland, ParkinsonNet en Dutch Parkinson Scientists

parkinson
alliantie
nederland

Ondersteund door:

Bee Foundation – ir. Sonne Copijn

Biocore – Marco Molier

BioNederland – Jan Groen

Biowinkelvereniging – Roosmarijn Saat

Bloomon – Sibbe Krol

Caring Vets – Nicole de Schwartz

CLM Onderzoek en Advies – Edo Dijkman

Cue2Walk International – Floor Waardenburg

De Bolster biologische zaden –
Annemarie Kruise

De Groene Weg BV – Allard Bakker

De Vlinderstichting – Koen Verhoogt

De Wespenstichting – Sjoert Fleurke

DO IT Organic – Noah Timp

Ekoplaza – Steven IJzerman

Foodwatch Nederland – Tahnee Didden

Greenpeace Nederland – Hilde Anna de
Vries

Groene Kerken – Carla Dik-Faber

Groene Zorg Alliantie – Wendy Hoekamp

H. Bieleman Veevoeders – J. H. Bieleman

High Quality Organics BV – Oeble
Kempenaar

Louis Bolk Instituut

Meten = Weten – Leo van Kampenhout

Milieudefensie – Mathilde de Jeu

Natuur en Milieu Federaties –
Annie van der Pas

Natuur en Milieufederatie Groningen –
Jan-Willem Lobeek

Natuur en Milieu Federatie Limburg –
Andrea Bakker

Odin de Nieuwe Band

Odin Foodcoop – Mari den Hartog

PAN Nederland – Anna Kretova

Partij voor de Dieren Waterschap de
Dommel – Judith Lammers

Pesticide Action Network Netherlands –
Margriet Mantingh

Soorten NL – Sander Turnhout

Stichting Natuur Onderzoek Nederland –
K. Akkers

Urgenda – Marjan Minnesma

Vereniging Natuurmonumenten –
Pim van der Feltz

Vogelbescherming – Karsten Schipper Heijn

Robin Food Coalition – Volkert Engelsman

Sprinklr – Suzanne van Straaten

Stoker Organica BV – René Laan

Velt vzw – Yacine Ryckebusch

Vewin – Pieter Litjens

WECF - Christy Aikhorin